

1. האגודה לזכויות האזרח בישראל
2. גישה – מרכזלשמירה על הזכות לנוע

העותרות

נגד

1. השר לביטחון לאומי
2. נציב בתי הסוהר
3. היועצת המשפטית לממשלה

ע"י מחלקת הבג"צים, פרקליטות המדינה
מרח' צלאח א-דין 31, ירושלים 9711054
טלפון: 073-3925590; פקס: 02-6467011
מייל: Hcj-dep@justice.gov.il

המשיבים

תגובה משלימה מטעם המשיבים

1. בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 31.12.25, ולארכות שניתנו, מתכבדים המשיבים להגיש תגובה משלימה לבקשת העותרת לפי פקודת ביזיון בית המשפט (להלן: **הבקשה**), כדלקמן.

2. כזכור, התייחסות משלימה זו התבקשה לאחר שביום 14.12.25 הוגשה תגובה מטעם המשיבים, שנתמכה במכתבו המפורט של סגן נציב בתי הסוהר (להלן: **סגן הנציב**).

במסגרת התגובה והמכתב שצורף לה, עמדו המשיבים על מכלול ההחלטות האופרטיביות שהתקבלו על-ידי גורמי המקצוע בשירות בתי הסוהר, מאז ניתן הפסק הדין, שכללו בין היתר: חיזוק המעקב הרפואי אחר האסירים; שיפור היבטי כוח האדם המוקצה למעקב רפואי אחר האסירים; צעדים ושיפורים לוגיסטיים שונים, כמו-גם הרחבת מערך הבקורות בקשר לסוגיית המזון וטיובו.

עוד פירטו המשיבים, כי לצד החלטות אופרטיביות אלו, החליט הנציב על הקמת צוות מומחים בכירים, ממקצועות שונים, בראשות גורם חיצוני לשירות בתי הסוהר. בעקבות עבודת המטה האמורה, עליה פורט במכתב סגן נציב בתי הסוהר, הוחלט בין היתר על שקילת כלל האסירים הביטחוניים בכל רבעון; שיפור המעקב והבקרה למניעת השתלטות אסירים על המזון שניתן לאסירים אחרים; הליכי מעקב ובקרה עיתיים, לרבות בעניין תפריטי המזון; טיוב אופן חלוקת המזון בתאים בבתי סוהר ביטחוניים, וכן דגשים לאיתור סימנים מעידים על מצוקה תזונתית בכל אינטראקציה עם אסיר ביטחוני.

3. כעת, ובאשר להחלטת בית המשפט הנכבד בדבר הצורך בקבלת הבהרות נוספות, יפנו המשיבים להתייחסותו הנוספת של סגן נציב בתי הסוהר.

צילום התייחסותו הנוספת של סגן נציב בתי הסוהר, מיום 19.01.26, מצורף ומסומן מש/1.

יצוין, כי הנספח החסוי שנלווה להתייחסותו הנוספת של סגן הנציב יוגש בנפרד, במעמד צד אחד, לעיון בית המשפט הנכבד בלבד.

4. התייחסותו הנוספת של סגן הנציב כוללת מענה לכל אחד מרכיבי החלטת בית המשפט הנכבד כדלקמן:

א. באשר להבהרה הראשונה שנדרשה בהחלטתו של בית המשפט הנכבד – "מהן הפעולות שנעשו לשם עמידה בחובה לקבוע תפריטים בהתבסס על תשתית עובדתית-מקצועית, תוך התחשבות בשונות הקיימת בין האסירים [...]" – בהתייחסות המשלימה הובהר כי תפריט המזון נקבע על ידי תזונאים מוסמכים, על פי הגדרות ארגון הבריאות העולמי ותוך התבססות על ההמלצות התזונתיות לצריכת רכיבי תזונה DRI's (ערכי ייחוס של צריכה תזונתית), ואף אושר על-ידי קצין רפואה ראשי בשב"ס. עוד עולה כי התפריט הנוהג גובש תוך התחשבות בשונות הקיימת בין האסירים וכי ניתן מענה תזונתי גם לאסירים הנזקקים למזון מיוחד בהתאם להוראות הדין.

כפי שעולה ממכתב סגן הנציב, לאחר פסק הדין ובעקבות המלצות צוות המומחים, התפריט האמור נבחן פעם נוספת ואושר ביום 18.12.2025 על-ידי גורמי המקצוע בתחום התזונה וכן על ידי גורמי הרפואה. יושם אל לב, כי סגן הנציב עמד בהתייחסותו מיום 14.12.25, כי כך ייעשה באופן עתי כל שלושה חודשים.

ב. באשר להבהרה השנייה שנדרשה בהחלטתו של בית המשפט הנכבד – "מהם הצעדים הננקטים בפועל בכל הנוגע למתן תוספת מזון הנדרשת בהתאם לצרכיו ולנתוניו האישיים של האסיר" – מההתייחסות המשלימה של סגן הנציב עולה כי החלטה למתן תוספת מזון מבוססת על נתוניו האישיים של האסיר, ובהתאם לשיקולי גורמי הרפואה והתזונה בשירות בתי הסוהר, אשר על פי מכתב סגן הנציב, מבצעים מעקב תזונתי מתאים, תוך ביצוע התאמות תזונתיות במקרי הצורך. בהקשר זה, עמד סגן הנציב בהתייחסותו המשלימה על הירידה המתמדת במספר האסירים המצויים בתת משקל, והדברים פורטו בהרחבה בסעיפים 2-3 למכתב סגן הנציב.

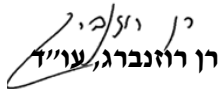
ג. באשר להבהרה השלישית שנדרשה בהחלטתו של בית המשפט הנכבד – "מהן התוצאות שהתקבלו עד כה ביחס לנתונים של אותם אסירים שנאספו בבדיקה עתית שלהם לאורך זמן" – מההתייחסות המשלימה עולה כי בוצעה שורה של פעולות שמטרתן לבצע מעקב רפואי ופיקודי, ייחודי וייעודי, אחר אסירים בעלי BMI נמוך, וכי נעשו ונעשות מדידות שיטתיות של אוכלוסייה זו.

בתוך כך יצוין, כי התקיים מבצע שקילה כלל ארצי וכי קבוצת האסירים בעלת מדדי ה-BMI הנמוכים, אשר מהווה כ-1.04% מכלל האסירים הביטחוניים, מצויים במעקב שקילה על בסיס שבועי (ראו להרחבה גם בסעיף 3 להתייחסות המשלימה של סגן הנציב); וזאת לצד מבצעי שקילה ארציים, אשר יתבצעו אחת לרבעון, כאמור בהתייחסותו הקודמת של סגן הנציב.

5. אשר על כן, ועל יסוד כלל הפעולות שננקטות כמפורט בהתייחסות המשלימה מטעם שירות בתי הסוהר, המשיבים יטענו כי דין בקשת העותרות שבכותרת להידחות.

6. תגובה זו תיתמך בתצהירו של סגן נציב בתי הסוהר, גונדר חאתם עזאם, אשר קרא ואישר את נכונותן, ואולם מטעמים טכניים לא ניתן היה לצרף את תצהירו עובר להגשת התגובה. תצהירו יועבר בימים הקרובים.

היום, ב' בשבט, התשפ"ו
20 בינואר, 2026

רון רוזנברג, עו"ד
סגן מנהל מחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

תוכן עניינים

מס'	שם הנספח	עמ'
מש/1	התייחסותו הנוספת של סגן נציב בתי הסוהר, מיום 19.01.26	6

נספח מש/1

התייחסותו הנוספת של סגן נציב
בתי הסוהר, מיום 19.01.26

עמ' 6

-בלמ"ס-

לשכת סגן נציב	
תאריך	: א' בשבט, התשפ"ו 19/01/2026
תיק	: נציבות 5: לשכת סגן נציב - חדש: יועמ"ש
אסמכתא	: 06387726

**בית המשפט העליון
באמצעות מחלקת בג"צים**

הנדון : בג"ץ 2858/24 - תגובה משלימה להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 31.12.25

בהמשך להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 31.12.25 לפיה התבקשנו להתייחס למספר היבטים נוספים כמפורט בהחלטה, להלן תובא התייחסות שירות בתי הסוהר להשלמות המבוקשות:

1. קביעת תפריטים

א. תהליך התאמת וקביעת תפריט המזון לאוכלוסיית הביטחוניים הינו תהליך מקצועי אשר נקבע על ידי תזונאים מוסמכים ועל פי הגדרות ה- WHO (ארגון הבריאות העולמי) ומשרד הבריאות הישראלי. התפריט נקבע לאחר הליך ממושך של עבודת אנשי המקצוע, המבוסס על ההמלצות התזונתיות לצריכת רכיבי תזונה DRI's (ערכי ייחוס של צריכה תזונתית) המקובלות, ולאחר שאושר ע"י קצין הרפואה הראשי לשירות בתי הסוהר.

בהמשך להנחיית נציב בתי הסוהר, תפריט זה תוקף לאחרונה, במהלך חודש דצמבר 2025, על ידי אנשי המקצוע ואושר על ידי גורמי הרפואה.

ב. בעניין זה יובהר, כי התפריט גובש תוך התחשבות, בין היתר, בשונות הקיימת בין האסירים והוא כולל בתוכו את רכיבי המזון החיוניים, בהיבטי כמות וטיב, הן ברמת המאקרו (אבות מזון) והן ברמת המיקרו-נוטריינטים המספקים את הצריכה הנדרשת לאדם במהלך היום בהתאם להמלצות התזונתיות.

ג. מעבר לתפריט האמור, אשר גובש תוך התחשבות בשונות בין האסירים כמפורט לעיל, ככל שיש צורך בכך, ניתן מענה תזונתי גם לאסיר הנזקק למזון מיוחד בהתאם להוראות הדין.

כך, למשל, תזונה מהצומח, או ככל וקיימת אינדיקציה רפואית המצריכה התאמה תזונתית, מסופק לאסיר מזון התואם את צרכיו הרפואיים – תפריט לדיאטה מטאבולית, הבנוי בהתאם להמלצות משרד הבריאות ולפי עקרונות התזונה הים תיכונית, המוכח כיעיל למניעה וטיפול במחלות מטבוליות.

“כִּי זֶזֶק בְּרִיזוֹי שְׁעָרָיו:” תהילים קמ"ז י"ג

2. הפעולות הננקטות למתן תוספות מזון

א. ככלל, החלטה למתן תוספת מזון הינה החלטה המבוססת על נתוניו האישיים של האסיר ובהתאם לשיקול הדעת המקצועי של גורמי הרפואה והתזונה בשירות בתי הסוהר. בעת ביקורת או בדיקה רפואיים, או במסגרת איתור סימנים המעידים על מצוקה תזונתית באינטראקציה בין לוחם כליאה לאסיר, ניתן להפנות את האסיר לייעוץ תזונתי.

ב. התזונאי המטפל באסיר מתבסס על סדרה של בדיקות, בהן: בדיקות דם עדכניות, משקל נוכחי ואבחון רפואי, ובהתאם שוקל מתן תוספת מזון המותאמת לנתוניו האישיים, והכל על פי שיקול-דעת מקצועי תזונתי. במקרים המתאימים, ימליץ התזונאי גם על מזון ייעודי ואו על תוספות של מיקרו-נוטריינטים שונים.

ג. תוספת מזון לבעלי BMI נמוך

במסגרת הפעולות שנקטות לשיפור המדדים ביחס לאסירים בעלי מדד BMI נמוך, ניתנת תוספת מזון בכמות שתספק אנרגיה יומית לכלל האסירים עם תת משקל (BMI נמוך מ-18.5). כמו כן, אסירים בעלי BMI הנמוך מ-17, מופנים על ידי מרפאת היחידה לייעוץ תזונתי. במסגרת הייעוץ התזונתי נבחנים הנתונים האישיים של האסיר, ובהם: בדיקות דם עדכניות, משקל נוכחי ורקע רפואי, וניתן ייעוץ פרטני ובמידת הצורך ניתנות לאסיר תוספות מזון שונות על מנת לשפר את מצבו התזונתי.

ד. לציין, כי קיים בשירות בתי הסוהר מערך של תזונאים קליניים – תזונאי קליני בכל מחוז [צפון, מרכז ודרום] וכן תזונאי מטה, ומדי שבוע מגיע תזונאי למרפאות המומחים של המחוזות לצורך מתן ייעוץ תזונתי.

ה. כפי שיובא בהמשך, מספר האסירים המצויים בתת משקל הינו במגמת ירידה ומשקלי האסירים עולים למשקלי הנורמה התקינים ($18.5 < BMI < 25$).

ו. נבקש להזכיר בהקשר זה, כי בניגוד לטענות העותרים באשר למחסור במזון או תחושת רעב יש מקום לשוב ולהפנות לדו"ח החסוי אשר הוגש במסגרת התייחסות הח"מ לביהמ"ש מיום 14.12.25 [אסמכתא 99518525], כמפורט בסעיף 6(ד) (5) לאותה התייחסות, וכן לדו"ח חסוי מעודכן המצורף להשלמה זו.

- מצ"ב דו"ח חסוי עדכני.

“כִּי זֶזֶק בְּרִיזוֹי שְׁעָרָיו:” תהילים קמ"ז י"ג

3. נתוני אסירים לאורך זמן

א. כפי שהוצג בהתייחסות הח"מ מיום 14.12.25, בוצעה שורה של פעולות שמטרתן לבצע מעקב רפואי ופיקודי ייחודי וייעודי אחר אסירים בעלי מדד BMI נמוך ולשפר את המדדים בהתאם לטווח הנורמה. כפי שצוין, נעשו ונעשות מדידות שיטתיות של אוכלוסייה זו, וגם כיום ממשיכה מגמת ירידה עקבית בכל מתקני הכליאה הרלוונטיים.

ב. בהתאם להנחיית נציב בתי הסוהר, התקיים מבצע שקילה כלל ארצי לצורך יישור קו לבדיקת המדדים של כלל האסירים הביטחוניים, ובהמשך לכך סווגו ל-3 קבוצות: אדום, כתום וירוק - "מודל הרמזור", אשר קובע את תדירות השקילה והמעקב ביחס לכלל האוכלוסייה הביטחונית. ביחס לאסירים בעלי מדדי BMI נמוך נקבעה תדירות שבועית לשקילה ומעקב.

ג. תוצאות המבצע מלמדות, כי מכלל האוכלוסייה הביטחונית, 9230 אסירים ביטחוניים נכון לאותה עת, אותרו 230 אסירים בעלי מדד BMI מתחת ל-18.5, כמפורט להלן:

מחוז/יחידה	נמוך מ-16 BMI	16 פחות מ-17 BMI	17 פחות מ-18.5 BMI	סה"כ
תאריך	10/12/2025	10/12/2025	10/12/2025	10/12/2025
גנות	4	4	85	
דקל				
קציעות שיקמה	1	9	66	
דרום	5	13	151	
בימ"ר הדרים		2	4	
בימ"ר ים		1	1	
בימ"ר מגן-ביצן		1	1	
עופר		1	37	
מרכז גלבע		4	43	
דמון		7	7	
מגידו		2	4	
שיטה	1	2	20	
קישון		4	4	
צפון		1	1	
סה"כ	6	23	201	230

“כי זֶזֶק בְּרִיזֵי שְׁעָרָיִךְ” תהילים קמ"ז י"ג

שירות בתי הסוהר לשכת סגן נציב בתי הסוהר
Israel Prison Service deputy commissioner's office

להלן תוצאות השקילה והמעקב השבועיות שבוצעו בהמשך ביחס לאוכלוסייה הרלוונטית:

סה"כ	מ17 ופחות מ18.5	מ16 ופחות מ17 BMI	נמוך מ16 BMI	מחוז/יחידה
23/12/2025	23/12/2025	23/12/2025	23/12/2025	תאריך
25	25			גנות
6		6		דקל
51	48	2	1	קציעות
				שיקמה
82	73	8	1	דרום
				בימ"ר הדרים
				בימ"ר ים
2	1	1		בימ"ר מגן-ניצן
17	15	2		עופר
19	16	3		מרכז
8	8			גלבוע
4	2	2		דמון
21	18	3		מגידו
				שיטה
3	3			קישון
36	31	5		צפון
137	120	16	1	סה"כ

סה"כ	מ17 ופחות מ18.5	מ16 ופחות מ17 BMI	נמוך מ16 BMI	מחוז/יחידה
30/12/2025	30/12/2025	30/12/2025	30/12/2025	תאריך
20	16	4		גנות
				דקל
42	37	4	1	קציעות
				שיקמה
62	53	8	1	דרום
				בימ"ר הדרים
				בימ"ר ים
2	1		1	בימ"ר מגן-ניצן
10	10			עופר
12	11		1	מרכז
8	8			גלבוע
4	2	1	1	דמון
19	16	2	1	מגידו
				שיטה
4	4			קישון
35	30	3	2	צפון
109	94	11	4	סה"כ

“כי זֶזַק בְּרִיזוֹי שְׁעָרָיִךְ” תהילים קמ"ז י"ג

שירות בתי הסוהר לשכת סגן נציב בתי הסוהר

Israel Prison Service deputy commissioner's office

מחוז/יחידה	נמוך מ-16 BMI	16 ופחות מ-17 BMI	17 ופחות מ-18.5	סה"כ
תאריך	05/01/2026	05/01/2026	05/01/2026	05/01/2026
גנת		4	18	22
דקל				
קציעות	1	3	36	40
שיקמה				
דרום	1	7	54	62
בימ"ר הדרים			2	2
בימ"ר ים				
בימ"ר מגן-ניצן	1			1
עופר			8	8
מרכז	1		10	11
גלבע			8	8
דמון		2	1	3
מגידו		3	17	20
שיטה				
קישון			5	5
צפון		5	31	36
סה"כ	2	12	95	109

- בטבלה זו וכן בטבלה הבאה, שני האסירים בעלי BMI נמוך מ-16 הינם בעלי מחלות רקע ונמצאים במעקב רפואי הדוק.

מחוז/יחידה	נמוך מ-16 BMI	16 ופחות מ-17 BMI	17 ופחות מ-18.5	סה"כ
תאריך	14/01/2026	14/01/2026	14/01/2026	14/01/2026
גנות		3	17	20
דקל				
קציעות		8	21	29
שיקמה				
דרום		11	38	49
בימ"ר הדרים			1	1
בימ"ר ים				
בימ"ר מגן-ניצן	2			2
עופר		1	10	11
מרכז	2	1	3	14
גלבע		1	7	8
דמון		1	1	2
מגידו		4	15	19
שיטה				
קישון		1	4	5
צפון		7	27	34
סה"כ	2	19	76	97

ד. ניתן ללמוד אפוא, כי קיימת מגמת שיפור וירידה עקבית במספר האסירים בעלי BMI נמוך, ונכון ליום 14.01.26 אותרו 97 אסירים, כאשר מרביתם, 76 במספר, בקטגוריה הקרובה יותר למשקל תקין [17>18.5]. בהקשר זה יש לזכור, כי מצבת הכליאה הינה דינמית ומשתנה מיום ליום, באופן שגם אסיר חדש הנקלט במתקני הכליאה נשקל בעת קליטתו ומסווג בהתאם ל"מודל הרמזור".

ה. יודגש בהקשר זה, כי עפ"י הנמסר מגורמי הרפואה אחוז הגברים באוכלוסייה בישראל בעלי מדד BMI נמוך עומד על 3%, ואילו נתוני הטבלה העדכנית [נכון ליום 14.01.26] מלמדים על אחוז נמוך הרבה יותר, 1.04%, באופן המלמד על עמידתו של שירות בתי הסוהר בהוראות הדין, בהיבטי התפריט הקיים, ועל האפקטיביות של "מודל הרמזור" בניטור, מעקב וטיפול האסירים הנדרשים לכך.

“כי זֶזֶק בְּרִיזוֹי שְׁעָרָיו:” תהילים קמ"ז י"ג

לסיכום

שירות בתי הסוהר נערך בכלל המישורים על מנת להבטיח, כי אספקת המזון לאסירים הביטחוניים תיעשה בהתאם להוראות הדין, ותוך שמירה על ביטחונם וחייהם של לוחמי הכליאה. לצורך מימוש מטרה זו, ננקטו פעולות רבות שמטרתן לטייב את מכלול התהליכים הרלוונטיים והלכה למעשה לספק מזון בכמות ובהרכב הנדרשים לשמירה על בריאותם של האסירים. בנוסף, ברמת פיקוד הארגון, נערך מעקב במסגרת הערכות המצב והוועידים השונים באשר למצבם הבריאותי של האסירים, בדגש על בעלי BMI נמוך, כאמור.

הנתונים שהוצגו לעיל מעידים, כי קיימת מגמת שיפור עקבי ומתמיד במספר האסירים בעלי BMI נמוך, כעולה מהמדידות העתיות השיטתיות שמתבצעות לאורך זמן, לצד מתן המענה הדרוש לכלל אוכלוסיית האסירים.

בברכה,

חאתם עזאם, גונדר
סגן נציב בתי הסוהר

”כִּי זֶזֶק בְּרִיזוֹי שְׁעָרָיו:” תהילים קמ"ז י"ג